

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Асен Терзиев**, НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, член на научно жури по конкурс за ДОЦЕНТ в област на висшето образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност Театрознание и театрално изкуство по Режикура за драматичен театър, обнародван в “Държавен вестник, бр. 38 / 28. 04. 2023 г

за д-р **Стилиян Петров**, кандидат в конкурса

Д-р Стилиян Петров е утвърдена фигура на съвременната българската театрална сцена и заема достойно място сред най-успешните имена в театралната режикура. Възпитаник на проф. Маргарита Младенова с близо двайсетгодишна кариера, той заявява силно своето оригинално творческо присъствие още през 2005 г. с дебютния си спектакъл „Части от цялото“ по произведения на Йордан Радичков, реализиран на камерната сцена на Сатиричния театър, който му донася и първите сериозни професионални признания: награда „Икар“ на Съюза на артистите в България в категория „Дебют“, селекция в Международния театрален фестивал „Варненско лято“ и др. Още с „Части от цялото“ съвсем младият тогава режисьор вече убедително демонстрира една черта на своя почерк, която успява да съхрани и развие в своите спектакли до днес – задълбочената работа с текста. През годините, в работата си на сцената, д-р Стилиян Петров се обръща към разнообразни драматургични и недраматургични текстове. В изборите му определено може да се забележи афинитет към произведенията на чуждоезични и български автори от по-ново време като Людмила Петрушевска, Маргьорит Дюрас, Жорди Галсеран, Пьотр Гладилин, Никълъс Райт, Жозе Мария Миро, Йордан Радичков, Константин Илиев, Теодора Димова, Яна Борисова и др, но успоредно с това не изчезва и неговият интерес към класиката. След постановката си върху „Месец на село“ от Тургенев в ДТ Варна, Стилиян

Петров създаде два спектакъла върху произведения от А. П. Чехов, които са част от приложените авторски материали за участие в конкурса и които намирам за неговите най-сложни и зрели работи до този момент: „За едно явление от електричеството“ и „Три сестри“ в театър „Възраждане“. Преди да се спра за кратко върху тях, както и върху третото произведение, приложено за конкурса (неговата постановка на пиесата „Нирвана“ от Константин Илиев в Театър 199), бих искал да отбележа основната характеристика при работата му с текста, която го откроява като аналитичен и последователен режисьор. Без значение дали ще избере да работи само върху една отделна пиеса или ще направи, сам или в съавторство, своя режисьорска версия на оригиналните произведения (както е в „Части от цялото“, „Невинните“, „За едно явление от електричеството“ и др.), характерното за работата на Стилиян Петров е, че преди това задължително проучва особено внимателно корпуса от произведения на съответния автор и се потапя дълбоко в техния фикционален свят. Струва ми се, че за работата му като режисьор е по-вярно да се каже, че предпочита да избира *автори*, с които да влезе в диалог като личност с личност, отколкото просто текстове или пиеси, които да сложи на театрална сцена. Този дълбок и методичен интерес към поетиката на отделния автор той наследява от естетиката на Театрална работилница „Сфумато“ с нейните програми, търсещи театрални стратегии за навлизане в авторовите пространства.

Гледал съм повечето от представленията на д-р Стилиян Петров, които са част от репертоарите на едни от най-престижните театрални сцени у нас – Народен театър „Иван Вазов“, Сатиричен театър „Алеко Константинов“, Младежки театър „Николай Бинев“, Малък градски театър „Зад канала“, Театър „Възраждане“, Театрална работилница „Сфумато“, Театър 199, Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ – Варна, НДК – Театър „Азарян“, и мисля, че трите спектакъла, представени за целта на конкурса, разкриват

неговия режисьорски почерк откъм най-силната му страна. И трите спектакъла могат да се определят като своеобразни опити от страна на режисьора да диалогизира с авторите и да се свърже с техните фикционални светове. „За едно явление от електричеството“ е вдъхновен изцяло от образи и мотиви от различни произведения на Чехов, които Стилиян Петров проучва, събира заедно и преработва във въздействащ и впечатляващ спектакъл. „Нирвана“ е белязан както от почти педантична вярност и респект към прочутата пиеса на Константин Илиев, така и от самостоятелно и внимателно проучване на документални произведения и материали за митологизираните фигури на Пейо Яворов и Лора Каравелова, и тяхната епоха. Спектакълът „Три сестри“, направен по нов превод на Людмил Димитров, се насочва към още по-интимен диалог със света на Чехов, като търси корените на една от най-емблематичните негови пиеси, преди намесата на художествените съветници и цензурата.

Освен като интелигентен и талантлив режисьор със стабилен опит, д-р Стилиян Петров се отдава посветено и на преподавателска работа със студентите по Актьорско майсторство и Режикура за драматичен театър от класовете на проф. Маргарита Младенова и проф. Иван Добчев в НАТФИЗ. С тях той работи от 2011 г., като неколккратно взема активно участие в изработването на дипломните им спектакли. Убеден съм, че д-р Стилиян Петров заслужава да получи академичната длъжност „доцент“.

8 септември 2023 г.

.....

/доц. д-р Асен Терзиев/